

Bureau voor Archeologie Rapport 364

Gramserweg 37, Austerlitz, gemeente Zeist: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van verkennende boringen

Colofon

titel: Bureau voor Archeologie Rapport 364. Gramserweg 37, Austerlitz, gemeente Zeist: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van verkennende boringen

auteur: M. Hanemaaijer (KNA prospector Ma)

autorisatie: A. de Boer (KNA senior prospector)

datum: 16 november 2016

ISSN: 2214-6687

© Bureau voor Archeologie

Koningsweg 244 Utrecht

T 030 245 18 95

E info@bureauvoorarcheologie.nl

I <https://www.bureauvoorarcheologie.nl>

Administratieve gegevens

Projectnummer	2016062303
Provincie	Utrecht
Gemeente	Zeist
Plaats	Austerlitz
Toponiem	Gramserweg 37
Centrum locatie (m RD)	149.860; 454.630 (x; y)
Omvang plangebied	1.690 m ²
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4008400100 en 4008409100
Soort onderzoek	een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van verkennende boringen
Opdrachtgever	Dhr. C. Keizer
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie, Bureauonderzoek: M. Hanemaaijer Veldwerk: A. de Boer Senior redactie: M. Huisman en A. de Boer
Kaartblad	32C
Periode van uitvoering	Juli /augustus 2016
Bevoegd gezag	Gemeente Zeist
Deskundige namens bevoegde overheid	ODRU Dhr. P. de Boer
Beheerder en plaats van documentatie	Digitale documentatie: ARCHIS en E-Depot Vondstdocumentatie: geen vondsten

Figuur 1: Ligging van het plangebied (www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

	Samenvatting.....	6
1	Inleiding.....	7
	1.1 Doelstelling en vraagstelling.....	7
2	Bureauonderzoek.....	9
	2.1 Methode.....	9
	2.2 Huidige situatie en beoogde ingreep.....	9
	2.3 Aardkunde.....	9
	2.4 Bewoning en historische situatie.....	10
	2.5 Bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden.....	12
	2.6 Gespecificeerde verwachting.....	16
3	Booronderzoek.....	18
	3.1 Methode.....	18
	3.2 Resultaten.....	18
	3.3 Interpretatie.....	19
4	Conclusie.....	21
5	Advies.....	23
6	Literatuur.....	24
	Figuren.....	25
	Bijlage 1: Boorbeschrijvingen.....	35

Lijst met Figuren

Figuur 1: Ligging van het plangebied (www.opentopo.nl).....	3
Figuur 2: Ontwerptekening van het plangebied.....	7
Figuur 3: Luchtfoto.....	25
Figuur 4: Locatieschets milieukundig booronderzoek.....	25
Figuur 5: Geologische overzichtskaart (De Mulder 2003).....	26
Figuur 6: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).....	26
Figuur 7: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012).....	27
Figuur 8: Hoogte-reliëfkaart op basis van AHN2 (Kadaster and PDOK 2014).....	27
Figuur 9: Carte du camp d'Utrecht, commandé par le général en chef Marmont van Gilles Johannes Le Fèvre de Montigny, 1805.....	28
Figuur 10: Uitsnede Carte du camp d'Utrecht, commandé par le général en chef Marmont van Gilles Johannes Le Fèvre de Montigny, 1805. De locatie van het plangebied is weergegeven in rood.....	29
Figuur 11: Kadastrale minuut 1811-1832 (Kadaster 1830).....	29
Figuur 12: Bonneblad 1873.....	30
Figuur 13: Bonneblad 1932.....	30
Figuur 14: Topografische kaart 1982.....	31
Figuur 15: Waarnemingen (geel) en onderzoeksmeldingen (blauw) in het onderzoeksgebied (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016).....	32
Figuur 16: Beleidskaart gemeente Zeist (Gemeente Zeist 2016).....	32
Figuur 17: Boorpuntenkaart. De nieuwbouw is in rood weergegeven.....	33
Figuur 18: Schematisch profiel.....	33
Figuur 19: Slachtafvalfragment in boorprofiel 1.....	34

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....	10
Tabel 2: Bekende waarden tot ca. 500 m van het plangebied.....	16

Samenvatting

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van verkennende boringen uitgevoerd voor bouwwerkzaamheden aan de Gramserweg 37 te Austerlitz.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocollen 4002 en 4003. In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied. De beoogde ingreep bestaat uit de bouw van vier woningen, eventueel 4 bijgebouwen en de realisatie van een toegangsweg en parkeerplaats. De exacte diepte van de fundering is nog niet bekend, waarschijnlijk zal deze reiken tot 80 cm -mv. Het is op dit moment niet bekend of onder de woningen kelders zullen worden gerealiseerd.

Het plangebied ligt op een sneeuwsmeltwaaier bedekt met dekzand. Op basis hiervan kunnen in het plangebied resten uit alle perioden voorkomen. In de directe omgeving zijn voornamelijk resten aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan Camp d'Utrecht, een Frans legerkamp uit het begin van de 19^e eeuw. Mogelijk strekt het legerkamp zich ook uit tot het huidige plangebied.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet tot 270 cm -mv. Hieruit blijkt dat in boorprofielen 2 t/m 5 de bovenste 45 tot 80 cm recent is omgewerkt. Hieronder ligt een B-horizont die wijst op een deels intacte bodem. Hier kunnen sporen uit het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen aanwezig zijn. Deze bevinden zich onder de basis van de omgewerkte laag. Dit is op 45 cm-mv (12,15 m NAP) in boorprofiel 2, op 60 cm-mv (12,35 m NAP) in boorprofiel 3 en op 80 cm -mv (12,26 en 12,26 m NAP) in boorprofielen 4 en 5. Vuursteenvindplaatsen worden niet verwacht omdat de vondstenlaag (indien oorspronkelijk aanwezig) zeer waarschijnlijk is omgewerkt. In boorprofiel 1 bevindt zich slachtafval in een laag onder een B horizont. Dit betreft mogelijk een afvalkuil van archeologische waarde uit de Nieuwe tijd. De top van deze laag ligt op 55 cm-mv (12,06 m NAP).

Op de kaart van camp d'Utrecht ligt het plangebied in een zone waar geen structuren zijn aangeduid. Daarom worden geen sporen en structuren van camp d'Utrecht verwacht. De omgewerkte laag in het plangebied vormt mogelijk wel een weerslag van de activiteiten binnen het kamp.

Geadviseerd wordt om graafwerkzaamheden dieper dan het archeologisch niveau (sporenvlak + 20 cm buffer) te vermijden. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt geadviseerd om nader archeologisch onderzoek uit te voeren op die plaatsen waar het archeologische niveau wordt vergraven.

Aangezien op een gedeelte van het terrein waarop de beoogde woningbouw zal plaatsvinden, nog bebouwing staat voor de uitoefening van het nog in bedrijf zijnde sloop-en aannemingsbedrijf en op het overige deel van het terrein nog machines, containers en voor hergebruik geschikte bouwmaterialen zijn opgeslagen, is het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek niet mogelijk. Daarom wordt aanbevolen eventueel nader onderzoek te doen in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens de sloop en nieuwbouw.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat toch archeologische resten worden aangetroffen bij de graafwerkzaamheden boven het archeologische niveau. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in

overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2016. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zeist.

Het veldonderzoek is uitgevoerd als booronderzoek (IVO – O) had de verkennende vorm. Met het verkennende veldonderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden en de intactheid van de bodem. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd.

De volgende onderzoeksvragen zijn in dit onderzoek gebruikt:

- *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?*
- *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*
- *Zijn in de bovengrond van het plangebied vondstenlagen aanwezig die kunnen worden gerelateerd aan Camp d'Utrecht .*
- *Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?*
- *Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:*
 - *Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?*
 - *Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?*

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.0 protocol 4002.²

In het kader van het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische waarden beschreven in termen van onder meer de diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

Genoemde stappen leidden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie.³ In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2.2 Huidige situatie en beoogde ingreep

Het plangebied ligt in de gemeente Zeist en in de plaats Austerlitz en heeft een oppervlak van ongeveer 1690 m². Momenteel is het plangebied in gebruik als opslagterrein van een stratenmaker. In het plangebied bevinden zich een kantoor en diverse opslag- en werkruimtes, een voormalig kolenhok een laadkuil en het terrein is deels verhard met asfalt en tegels en klinkers (fig. 3 en 4). Op het terrein liggen en staan bouwmaterialen en containers opgeslagen.

De beoogde ingreep bestaat uit de bouw van vier woningen, eventueel vier bijgebouwen en de realisatie van een toegangsweg en parkeerplaats (fig. 2). De totale oppervlakte van de nieuwbouw is ongeveer 464 m².

De exacte diepte van de fundering is nog niet bekend, waarschijnlijk zal deze reiken tot 80 cm -mv. Het is op dit moment niet bekend of onder de woningen kelders zullen worden gerealiseerd.

Een deel van de nieuwbouw, ongeveer 135 m² komt ter plaatse van de huidige bebouwing.

2.3 Aardkunde

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

De bodemopbouw van de ondergrond is in grote mate door de glaciële ontwikkeling in de voorlaatste ijstijd (het Saalien, 238.000 tot 128.000 v. Chr.) bepaald. In het Saalien is een groot deel van Nederland door ijskappen bedekt. Aan de rand van die ijskappen ontstaan door opstuwing stuwwallen zoals de Utrechtse Heuvelrug. Het smeltwater van de ijskappen zorgt ervoor dat ten westen van de Utrechtse Heuvelrug in grote mate materiaal wordt afgezet in de

2 (SIKB 2016)

3 (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed and Data Archiving and Networking Services)

vorm van smeltwaterwaaiers, ook wel bekend als sandrs. Deze afzettingen worden ook wel glaciofluviale afzettingen genoemd. Het materiaal uit sandrs bestaat voornamelijk uit grof zand en een kleine fractie grind. In de ondergrond van het plangebied is zo'n sandr oftewel smeltwaterwaaier aanwezig (fig. 6). Waarschijnlijk is later door eolische processen in het Laat-Glaciaal (14650-11650 v. Chr.) het gebied bedekt geraakt met dekzand.

Op basis van de bodemkaart 1: 50 000 komen in het noordwesten en zuidoosten van het plangebied kamppodzolgronden voor. In het midden komen duinvaaggronden voor (fig. 7).⁴

Kamppodzolgronden zijn oude ontginningsgronden. De homogene, donkergrijze bovengrond is 35 a 45 cm dik en bestaat uit matig humeus, leemarm en zand. Hieronder bevindt zich meestal een zwarte tot donkerbruine vaste B2-horizont die snel overgaat in geel-bruin, leemarm, matig fijn zand. De ondergrond bestaat uit grofzandig materiaal (toevoeging ...g).

De duinvaaggronden liggen voornamelijk langs de randen van de stuwwallen en erop. Het profiel bestaat hier uit humusarm, leemarm, matig fijn zand. Het is overwegend grijsgeel tot bleek bruingeel van kleur en vaak duidelijk gelaagd met donkere bandjes die iets meer humus bevatten. Aan de rand van een stuifzandgebied is het humusgehalte van het gehele profiel gewoonlijk iets hoger dan in het midden. Hoewel de duinvaaggronden een zeer onregelmatig reliëf vertonen, liggen ze meestal hoog boven het grondwater.

Uit een hoogte-reliëfkaart op basis van AHN2 blijkt de hoogte van het maaiveld binnen het plangebied te variëren tussen 12,5 en 13 m NAP. Ter plaatse van de opslagkuil ligt het maaiveld op ongeveer 12 m NAP.

Uit milieukundige boringen die in het plangebied zijn gezet blijkt dat de bovenste 80 cm bestaat uit grindig humeus zand. Het pakket is overwegend licht puinbaksteen en sintelhoudend. Dit pakket wordt geïnterpreteerd als een antropogeen dek. Vanaf 80 cm -mv begint geelbruin grindig zand. Dit is de C-horizont. In enkele boringen (boring 8, 12 en 13 in fig. 4) bevindt zich onder en het antropogeen dek een oranjebruine laag. Mogelijk is dit een restant van een B-horizont.⁵

<i>Bron</i>	<i>Situatie plangebied, omschrijving</i>
Geologie (fig. 5)	Formatie van Drente Glaciofluviaal zand en grind
Geomorfologie (fig. 6)	Smeltwaterwaaier met dekzand (5G1), Bebouwing (Beb)
Bodemkunde (fig. 7)	Duinvaaggronden, leemarm en zwak lemig fijn zand; kamppodzolgronden, leemarm en zwak lemig fijn zand Zd21-VII cHd21g-VI
AHN (fig. 8)	Maaiveld in plangebied tussen 12,5 en 13 m NAP. Ter plaatse van opslagkuil ligt het maaiveld op ongeveer 12 m NAP.

Tabel 1: Aardkundige waarden.

2.4 Bewoning en historische situatie

Aan het begin van de 19^e eeuw hoorde Nederland bij het Franse Keizerrijk. Op een centrale plek in Nederland richt de Franse generaal Auguste de Marmont in

⁴ (Alterra Wageningen UR 2012)

⁵ (APS - Milieu B.V. 2014)

1804 een legerkamp op (Camp d'Utrecht). Hier verblijven verschillende bataljons die in een paar maanden worden omgesmeed tot een groot, goed getraind leger, dat de Britse vijand zou kunnen verslaan bij een eventuele herhaling van de inval van 1799. Het kamp is beschreven door Jan Willem van Wetering (1789-1859).⁶ De generaals, officieren en soldaten sliepen in linnen tenten. Om de tenten heen bevinden zich dennenbomen. Er zijn ook tuinen en enkele kleine fortificaties. De achterste rij tenten wordt gebruikt door de marketentsters.⁷ Hier bevonden zich ook speel- en koffiehuisen, stalhouders en logementen.

In de herfst van 1804 laat De Marmont de soldaten een monument van aarde en graszoden bouwen, geïnspireerd op de piramide van Gizeh die De Marmont in 1798 zelf had gezien tijdens de Egyptische veldtocht van Napoleon. De piramideheuvel kreeg een hoogte van 36 meter en op de top kwam een 13 meter hoge houten obelisk. Het geheel kreeg de naam Mont Marmont ofwel Marmontberg.

De handelaren die bij het legerkamp waren neergestreken blijven. Uit deze handelarennederzetting ontstaat het latere dorp. Deze nederzetting heette in eerste instantie Bois-en-Ville.

In november 1804 wordt het legerkamp verlaten maar in 1805 keren de soldaten weer terug en worden de tenten vervangen door barakken.

Het legerkamp is afgebeeld op een kaart uit 1805 (fig. 9 en 10). Het kamp is ingedeeld in langgerekte zones. De meest noordoostelijke zones zijn een groot oefenterrein waarop drie schansen zijn opgeworpen. Ten zuiden hiervan liggen de latrines (zone R). Hieronder ligt een lege zone. Ten zuiden hiervan begint het tentenkamp. De eerste rij bestaat uit tentenkampen (zone Q in fig. 10). Ten zuiden hiervan bevinden zich de tenten van de soldaten (zone P). Ten zuiden van de soldatententen bevonden zich de waterputten (zone O), keuken (zone N) en een rij barakken (zone M). De officieren, oplopend in rang, verbleven ten zuiden van zone M, in de zones I, K en L). Ten zuiden van de officieren bevond zich de zone voor de wasvrouwen (de 'blanchisseuses'; zone H). Ten zuiden hiervan ligt een zone waar de legerstaf is gehuisvest, waaronder het onderkomen van Marmont (zone A t/m G). Op basis van het projectie ligt het plangebied ter plaatse van een lege gebied ten zuiden van zone G, ten noorden van zone B en ten oosten van zone F (fig. 10). Het wegenpatroon op de kaart vertoont overeenkomsten met het huidige wegenpatroon. Zo lijkt de huidige Marmontweg de weg ten noorden van de zones A t/m E te volgen op de kaart van Camp d'Utrecht. Een deel van de huidige Postweg volg de weg van zone F naar zone G. Het huidige Austerlitz is waarschijnlijk een overblijfsel van het kamp van de marketentsters

In de zomer van 1805 vertrok De Marmont met zijn leger naar Zuid-Duitsland en streed mee in de Coalitieoorlog die uitmondde in de Slag bij Austerlitz (het huidige Slavkov u Brna), de slag waarin Napoleon de Russen en Oostenrijkers vernietigend versloeg. De naam Marmontberg werd in 1806, ondanks protesten van De Marmont, door Lodewijk Napoleon, de nieuwe koning van Holland, veranderd in Pyramide van Austerlitz. Tegelijkertijd hernoemde Lodewijk de handelsnederzetting bij het nabijgelegen legerkamp in Austerlitz.

6 Jan Willem van Wetering trad in 1803 toe tot de Bataafse troepen en verbleef in 1804 in camp d'Utrecht; <http://www.grenadiercompagnie.nl>; <http://www.napoleonseries.org/research/eyewitness/vanWetering.pdf>

7 Een marketentster was een kampvolgster die gerechtigd was om aan soldaten waren te verkopen zoals drank, voedsel en kleine benodigdheden voor het dagelijks leven.

Al snel wordt het legerkamp verlaten door De Marmont en zijn soldaten om elders oorlogen te voeren.

Op de kadastrale minuut uit 1811-1832 is het plangebied grotendeels onbebouwd en in gebruik als bouwland, enkel in het uiterste westen is een pand afgebeeld (fig. 11). De nederzetting Austerlitz bevindt zich voornamelijk ten oosten van het plangebied. Tot aan het einde van de 19^e eeuw blijft het landgebruik onveranderd.

Op de Bonnekaart uit 1873 is het plangebied grotendeels onbebouwd (fig. 12). In het uiterste westen van het plangebied is een pand afgebeeld. Het resterende deel van het plangebied is in gebruik als bouwland en tuin. Vanaf het midden van de 20^e eeuw is in het plangebied een pand aanwezig (fig. 13). Aan het einde van de 20^e eeuw is het huidige bedrijfspand aanwezig in het plangebied (fig. 14). Op basis van informatie uit BAG is dit pand gerealiseerd in 1962. Het terrein is aanvankelijk in gebruik voor de opslag van kolen.⁸ In de jaren 70 van de 20^e eeuw is het terrein geasfalteerd.⁹

2.5 Bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Archeologische waarnemingen en onderzoeksmeldingen staan weergegeven in fig. 15 en staan toegelicht in tabel 2.

Ongeveer 20 m ten zuiden van het plangebied bevindt zich een waarneming die betrekking heeft op diverse vondsten gedaan binnen het Franse Camp d'Utrecht, het latere Austerlitz (waarneming 274.043). Zie ook §2.4. De puntlocatie zoals weergegeven in fig. 15 is administratief.

Vanaf ongeveer 55 m ten noorden van het plangebied heeft een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden (onderzoeksmelding 23.568, waarneming 417.996). Hierbij zijn voornamelijke recente sporen aangetroffen. Enkele sporen zijn te relateren aan camp d'Utrecht. Deze sporen zijn direct te relateren aan historisch kaartmateriaal. Aangezien slechts een klein deel van de sporen zijn te relateren aan het legerkamp en de meeste sporen van recente oorsprong zijn is het plangebied vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkeling.¹⁰

Ongeveer 310 m ten zuidwesten van het plangebied bevond zich in het tweede kwart van de 19^e eeuw een rij arbeiderswoningen met een pottenbakkerij (waarnemingen 32.321 en 274.044).

Ongeveer 340 m ten noorden van het plangebied is waarneming 48.655 geregistreerd. Deze waarneming heeft betrekking op het voormalige AMK terrein Austerlitz.

Vanaf ongeveer 150 m ten noordoosten van het plangebied hebben diverse gerelateerde onderzoeken plaatsgevonden. Het betreft een bureauonderzoek (onderzoeksmelding 48.114), een booronderzoek (50.166) en drie proefsleuvenonderzoeken (onderzoeksmeldingen 59.243, 65.566 en 3982336100).

8 (APS - Milieu B.V. 2014)

9 Mededeling opdrachtgever dhr. C. van der Hoeven.

10 (Eimermann 2008)

Op basis van het bureauonderzoek (onderzoeksmelding 48.114) werden resten uit het Paleolithicum tot en met de IJzertijd en resten uit de Nieuwe tijd gerelateerd aan het Franse kamp verwacht. Bij het booronderzoek (onderzoeksmelding 50.166) zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor resten uit de prehistorie tot en met de Late Middeleeuwen. Wel zijn indicatoren aangetroffen (verhardingsmateriaal, metaalslakken en aardewerk) die verband houden met Camp d'Utrecht. Er is een oppervlaktekartering en een proefsleuvenonderzoek geadviseerd.

Bij het eerste proefsleuvenonderzoek (onderzoeksmeldingen 59.243) zijn vier sleuven aangelegd in het kader van een geplande bodemsanering. Hierbij zijn paalsporen, kuilen, greppels en een pad aangetroffen. Op basis van het vondstmateriaal wordt gesteld dat het terrein in de 19^e en de 20^e eeuw in gebruik was. Het grootste deel van het materiaal wordt gedateerd in het begin van de 19^e eeuw en wordt gerelateerd aan Camp d'Utrecht. De vindplaats is als behoudenswaardig gewaardeerd.¹¹

Het tweede proefsleuvenonderzoek betreft een grootschaliger onderzoek, hierbij zijn 22 sleuven aangelegd (onderzoeksmelding 65.566). Hierbij zijn metaalvondsten, paalkuilen, kuilen en (tent?) greppels gerelateerd aan Camp d'Utrecht aangetroffen. Ook zijn onder een pakket stuifzand karrensporen aangetroffen. Gezien de ligging onder een stuifzandpakket dateren deze uit de periode voorafgaand aan het kamp. Het is niet uitgesloten dat karrensporen uit de Middeleeuwen afkomstig zijn.¹²

Het derde proefsleuvenonderzoek (3982336100) beslaat het oostelijk deel. Hierbij zijn sporen en vondsten uit de periode van camp d'Utrecht aangetroffen. Het sporen- en vondstenniveau bevindt zich op een diepte van 0,3 tot 0,4 m onder het huidige maaiveld. Hierbij dient te worden opgemerkt dat op deze locatie een deel van de bovengrond is afgeschoven. De vindplaats is als behoudenswaardig gewaardeerd.¹³

Op de beleidskaart van de gemeente Zeist ligt het plangebied in een zone met een hoge verwachting (fig. 16).¹⁴

Bron	omschrijving
Archeologische terreinen	geen
Waarnemingen	274.043: Austerlitz: Franse Kamp Vondstmateriaal van verschillende plaatsen binnen de grenzen van het Franse Kamp. Het betreft resten van het Kamp als kanonstellingen, de; Generaalsbarak', de Kamperlinie, drinkplaatsen, etc. 48.655: Austerlitz: Voormalig AMK-terrein Zie ook waarneming 274043. Deze waarneming bevat de gegevens van voormalig AMK-terrein 32C-A32/monumentnummer 12210. Terrein met sporen van een legerkamp uit de Nieuwe tijd. Restanten van het legerkamp voor de troepen van generaal De Marmont onder Napoleon. Er zijn diverse delen van onderkomens en verdedigingswerken overgebleven. Na gebruik als legerplaats werd het kamp omgedoopt tot Austerlitz, dat stadsrechten kreeg. De exacte omgrenzing is niet vastgelegd. Het kamp dateert uit het begin van de 19^e eeuw. 417.996: Austerlitz, Gramserweg/Oude Postweg

11 (Veenstra 2014)

12 (Mooren 2015)

13 (Van Heeringen and Vissinga 2016)

14 (Gemeente Zeist 2016)

Bron	omschrijving
	Zie verder onderzoeksmelding: 23.568 443.274: Austerlitz, Franse kamp Zie verder onderzoeksmelding: 59.243 32.321: Austerlitz: Charlotteburg Waarneming heeft betrekking op een aantal kleine proefputjes, verspreid over het terrein, waarbij resten van een pottenbakkerij uit de 19^e eeuw zijn aangetroffen. Zie ook waarneming 274.044. 274.044: Austerlitz: Charlottenburg Waarneming heeft betrekking op drie niet nader gespecificeerde onderzoeken. Op het terrein heeft in het tweede kwart van de 19e eeuw een aantal arbeiderswoningen met bijbehorende pottenbakkerij gestaan. De eigenaar was F.A. Hubert (FAH). Er zijn grote hoeveelheden scherven, o.a. misbrand van de pottenbakkerij, aangetroffen. Verder bakstenen en dakpannen die als brandhulp zijn gebruikt. Ook voorwerpen als één-orige bakjes met ringeloorversiering op de rand; kunnen meteen donkerbruin tot zwart geglaazuurde buitenzijde en gele binnenzijde. Veel voorwerpen zijn gesigneerd met FAH.
Vondstmeldingen	geen
Onderzoeksmeldingen	23.568: Austerlitz, Gramserweg/Oude Postweg, proefsleuvenonderzoek Waarneming bij dit onderzoek: 417.996 In totaal zijn verspreid over het terrein acht proefsleuven (in het vervolg te noemen als werkputten) aangelegd (zie bijlage). De werkputten hebben slechts enkele archeologische sporen opgeleverd. Op basis van het weinige aangetroffen vondstmateriaal konden naar aanleiding van het onderzoek uitgevoerd op 18 en 19 juli mogelijk alleen een greppel/gracht of drinkpoel en een kuil worden toegeschreven aan de Napoleontische tijd. Tijdens het aanvullende onderzoek op 26 november werd echter duidelijk dat de mogelijke greppel/gracht of drinkpoel van recente aard is, namelijk een diep ingegraven kuil met hierin voornamelijk recent baksteenpuin. De in het veld aangewezen sporen zijn voor het overgrote deel van natuurlijke aard of van recente ouderdom. De werkputten 1, 5 en 7 zijn daarbij voor een deel tot in zijn geheel (werkput 5) tot grote diepte reeds vergraven. De natuurlijke verkleuringen in het vlak bestaan voornamelijk uit mangaanbanden die al dan niet recht naar beneden lopen en in het veld in eerste instantie als mogelijke paalgaten zijn geïnterpreteerd. Clusters of richtingen in deze mangaanvlekken zijn niet aan te geven, alsmede ontbreekt enig materiaal dat aan deze mangaanbanden valt te koppelen. Enkele van deze mangaanbanden kunnen mogelijk wel als paalgaten worden aangemerkt, maar de meeste zullen gezien hun grillige vorm een natuurlijke oorsprong hebben. Tijdens het aanvullende onderzoek bleek dat het merendeel van deze mangaanbanden natuurlijke verkleuringen betreft. Op basis van de magere resultaten wordt vervolgonderzoek niet noodzakelijk geacht. De sporen zijn niet duidelijk genoeg en er zijn te weinig vondsten om een nader onderzoek op dit kleine deel van het legerkamp aan te bevelen. Daarbij blijkt op een deel van het terrein de ondergrond diep geroerd. Dit is tevens op de plekken waar op basis van historisch kaartmateriaal mogelijke gebouwstructuren waren te verwachten. Op basis van dit onderzoek is geen nader inzicht in het legerkamp verkregen, anders dan dat al uit de historische bronnen naar voren is gekomen.¹⁵ 48.114: Austerlitz Dorpsplan, noordrand, bureauonderzoek Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting voor resten uit het midden-paleolithicum tot en met de ijzertijd en een hoge verwachting voor resten uit de nieuwe tijd. Deze laatste categorie betreft met name resten van een militair kamp uit het begin van de negentiende eeuw. In

Bron	omschrijving
	deze periode heeft het plangebied deel uitgemaakt van het zogenaamde Franse Kamp dat 18000 Franse en Nederlandse (Bataafse) soldaten herbergde. Dit Napoleontische kamp bestond eerst uit tenten en later (deels) uit barakken en bestreek een bijzonder groot gebied. 50.166: Zeist, booronderzoek Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodems binnen het plangebied oorspronkelijk uit podzolbodems hebben bestaan die zijn gevormd in (sterk) grindhoudend zand. In de top van dit zand is een humusrijke toplaag ontstaan. Deze laag is afgedekt geraakt met een moderne bouwvoor. In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren aangetroffen die zouden kunnen wijzen op menselijke activiteiten binnen het plangebied in de prehistorie. De middelhoge verwachting voor resten uit deze periode kan binnen het plangebied dan ook worden bijgesteld tot een lage verwachting. In de boringen zijn archeologische indicatoren aangetroffen in de zone die min of meer tussen de tenten en de barakken in moet hebben gelegen. Het ligt voor de hand dat de sporen die de tenten en barakken zelf hebben achtergelaten te klein zijn om door middel van booronderzoek te worden opgespoord. Het booronderzoek heeft, buiten de boringen 15, 16 en 55, dermate weinig puin opgeleverd dat het onwaarschijnlijk is dat de barakken van steen zullen zijn geweest. De resten van tenten en barakken zullen naar verwachting eerder bestaan uit opgevulde paalkuilen. Dergelijke sporen zijn nauwelijks door middel van booronderzoek op te sporen. Ditzelfde geldt voor resten van de waterput die binnen het plangebied zal hebben gelegen en voor (verploegde) vondstconcentraties. Deze kunnen bestaan uit knopen, musketkogels en andere losse vondsten die inzicht kunnen bieden in het gebruik van bepaalde zones van het plangebied aan het begin van de negentiende eeuw. De aangetroffen resten liggen overwegend tegen de oostrand van het plangebied en lijken met name te wijzen op de nabijheid van keukens en smederijen. Tevens lijkt hier een verhardingslaag aanwezig te zijn die mogelijk een pad of pleintje heeft gevormd tussen de rijen van barakken en tenten in. Er is geadviseerd een proefsleuvenonderzoek uit te voeren. Het proefsleuvenonderzoek dient zich niet alleen te richten op de zone waarin de archeologische resten zijn aangetroffen maar ook op de zones ten zuiden en ten westen hiervan. Omdat hier resten aanwezig zijn van tenten, barakken en een waterput die nauwelijks door middel van booronderzoek op te sporen zijn. Voor alle bovengenoemde werkzaamheden geldt dat deze dienen te worden uitgevoerd door een daartoe bevoegd bedrijf volgens een speciaal daartoe op te stellen Programma van Eisen (PvE). 59.243 Austerlitz, Franse Kamp, proefsleuvenonderzoek Waarneming bij dit onderzoek: 443.274 Voorafgaand aan de uitvoering van het Dorpsplan dient een sanering plaats te vinden. Voordat de sanering kan plaatsvinden, moet de archeologische waarde binnen het plangebied worden vastgesteld. Op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Zeist valt de noordrand van het dorp binnen een zone met een hoge archeologische verwachting voor resten uit de 19e eeuw (Franse kamp). Het Franse legerkamp, aangelegd in 1804, is onlosmakelijk verbonden met de ontstaansgeschiedenis van Austerlitz. In het plangebied zijn archeologische resten aangetroffen in de vorm van paalsporen, kuilen, greppels en een pad. De sporen worden afgedekt door een humeus dek met spitsporen aan de onderzijde. Het bleek dat de verontreiniging zich beperkte tot een pakket recent opgebrachte grond. Op basis van tijdens het onderzoek aangetroffen vondstmateriaal kan worden gesteld dat het terrein in de 19e en 20e eeuw in gebruik was, waarbij relatief gezien het meeste materiaal dateert in het begin van de 19e eeuw. In het gebied is een vindplaats aangetroffen die zich uitstrekt over het hele plangebied. De vindplaats is behoudenswaardig.¹⁶

Bron	omschrijving
	65.566 Austerlitz, Franse Kamp, proefsleuvenonderzoek het onderzoek omvat 22 sleuven. Hierbij zijn metaalvondsten, paalkuilen, kuilen en (tent?) greppels aangetroffen. Door projectie van het aangetroffen greppelsysteem en de metaalvondsten op een historische kaart van het legerkamp zijn verschillende gebruikerszones gelokaliseerd.¹⁷ 3982336100: Austerlitz, Hubertweg, proefsleuvenonderzoek Het proefsleuvenonderzoek aan de Hubertweg heeft aangetoond dat het archeologisch sporenniveau van het camp d'Utrecht uit de periode van het Bataafs Gemenebest nog grotendeels in gave toestand in de bodem aanwezig. Het sporen- en vondstenniveau bevindt zich op een diepte van 0,3 tot 0,4 m onder het huidige maaiveld. Zo zijn er zowel in de basis van de bouwvoor als in diverse kuilen munten, uniformknopen, een musketkogel, fragmenten van pijpenkoppen (en stelen) en botresten gevonden. Het onderzoek heeft bevestigd dat de binnen het plangebied aanwezige vindplaats nog in redelijk goed conserveringstoestand aanwezig is waardoor deze op basis van de gangbare KNA-waarderingscriteria als behoudenswaardig moet worden aangemerkt.¹⁸
Gemeentelijke kaart (fig. 16)	Hoge verwachting
Bouwhistorische waarden	Geen in plangebied

Tabel 2: Bekende waarden tot ca. 500 m van het plangebied.

2.6 Gespecificeerde verwachting

Het plangebied ligt op een sneeuwsmeltwaaier bedekt met dekzand. Op basis hiervan kunnen in het plangebied resten uit alle perioden voorkomen. In de directe omgeving zijn voornamelijk resten aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan Camp d'Utrecht, een Frans legerkamp uit het begin van de 19^e eeuw. Mogelijk strekt het legerkamp zich ook uit tot het huidige plangebied.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

Niveau 1

1. Datering: Laat Paleolithicum tot en met de Late Middeleeuwen.
2. Complextype: Kampement, nederzetting, huisplaats, karrepaden.
3. Omvang: Onbekend.
4. Diepteligging: Onderin het antropogeen dek, in de B of in de top van de C-horizont, al dan niet afgedekt door een laag stuifzand.
5. Gaafheid, conservering en verstoringen: Waarschijnlijk gedeeltelijk verstoord door recenter grondgebruik en bebouwing.
6. Locatie: Buiten de huidige bebouwing.
7. Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken): Eventuele archeologische resten manifesteren zich als een spreiding van vuursteen en/of aardewerkfragmenten.

Niveau 2

16 (Veenstra 2014)

17 (Mooren 2015)

18 (Van Heeringen and Vissinga 2016)

1. Datering: Nieuwe tijd, Franse tijd.
2. Complextype: Legerkamp.
3. Omvang: Onbekend.
4. Diepteligging: Vondstmateriaal vanaf het maaiveld in de bouwvoor en in het antropogene dek. Grondsporen in de B- of in de top van de C-horizont.
5. Gaafheid, conservering en verstoringen: Mogelijk verstoord door het huidige grondgebruik.
6. Locatie: Hele plangebied.
7. Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken): Eventuele archeologische resten manifesteren zich als een vondsten- en sporenniveau. De vondsten kunnen bestaan uit musketkogels, knopen, vuursteentjes van geweren e.d. De mogelijke grondsporen kunnen worden gerelateerd aan de onderkomens van officieren.

3 Booronderzoek

3.1 Methode

Het veldonderzoek is uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.0,¹⁹ in het bijzonder het hoofdstuk "protocol 4003 inventariserend veldonderzoek overig".

Het veldonderzoek bestond uit een inventariserend veldonderzoek (specificatie VS03), verkennende fase.

De boringen zijn gezet met het doel de bodemopbouw te verkennen. Met de verkenning wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd.

In dit onderzoek zijn vijf boringen geplaatst op een oppervlak van 1.690 m².

De boringen zijn gezet met een 7 cm Edelmanboor op maximaal 270 cm -mv

De opgeboorde grond is systematisch uitgelegd op een plastic zeil. Alle uitgelegde boorprofielen zijn gefotografeerd. De opgeboorde grond is onderzocht door deze te versnijden en te verbrokkelen. Hoewel niet het doel van de verkennende fase is daarbij toch gelet op archeologische indicatoren. Hiertoe zal het sediment vanaf de bouwvoor met de hand worden bemonsterd en gezeefd over een zeef met een diameter van 3 mm. De bodemtextuur en archeologische indicatoren zijn beschreven volgens ASB 1.1 van het NITG-TNO. In de ASB wordt onder meer de standaardclassificatie van bodemonsters volgens NEN 5104 gehanteerd.²⁰ De gegevens in het veld zijn digitaal geregistreerd in het programma PIM 4.0. De X en Y coördinaten van de boringen zijn bepaald door middel van een GPS met WAAS en GLONASS correctie met een nauwkeurigheid van 3 m.

Het veldwerk is uitgevoerd op 16-08-2016 door A. de Boer (KNA Senior Prospector).

3.2 Resultaten

De locaties van de boringen staan in fig. 17 weergegeven. De boorgegevens staan in Bijlage 1. Met de gegevens is een schematische doorsnede gemaakt en weergegeven in fig. 18.

Globaal zijn zes verschillende pakketten aangetroffen. Deze worden hieronder van boven naar beneden beschreven

Pakket 1	Zwak siltig, matig grindig, zeer grof, licht geelgrijs zand. Dit pakket vormt het onderste pakket. De top van het pakket ligt tussen 110 en 250 cm -mv (10,11 en 11,76 m NAP).
Pakket 2	Zwak siltig, matig grindig, zeer grof, bruingrijs zand. Dit pakket is alleen aanwezig in boorprofiel 1. De top van het pakket ligt op 55 cm -mv (12,06 m NAP) en het pakket is 195 cm dik. De bovenste 45 cm is zeer los gepakt. Het is niet uitgesloten dat hier een holte aanwezig is. Tussen 100 en 250 cm -mv is in het pakket

¹⁹ (SIKB 2016)

²⁰ (Bosch 2008; Nederlands Normalisatie Instituut 1989)

- een slachtafvalrestant aangetroffen. Het betreft een klauw die voornamelijk bestaat uit huid en vlees (fig. 19).
- Pakket 3 Zwak siltig, zwak grindig, zeer grof, donker bruin, humeus zand. Dit pakket ligt boven pakket 2 in boorprofiel 1 en boven pakket 1 in boorprofielen 2 t/m 5. De top van het pakket ligt tussen 40 en 80 cm -mv (12,15 en 12,35 m NAP).
- Pakket 4 Zwak siltig, zwak grindig, matig grof, humeus zwart zand. Dit pakket is aanwezig in boorprofiel 1, 3, 4 en 5 en ligt tussen 7 en 50 cm -mv (12,99 en 12,21 m NAP). In boorprofielen 3 t/m 5 bevat het pakket baksteenfragmenten en -spikkels en sintels.
- Pakket 5 Zwak siltig, grindig, zeer grof, humeus zand. Dit pakket is aanwezig in boorprofielen 2 t/m 5. De top ligt tussen 10 en 50 cm -mv (12,45 en 12,65 m NAP). Het pakket bevat gele en bruine vlekken, baksteenfragmenten en -spikkels en sintels. In boorprofiel 4 bevat het pakket houtskoolbrokken en in boorprofiel 5 bevat het pakket een modern vensterglasfragment.
- Pakket 6 Zwak siltig, matig grof, licht geelgrijs zand. Dit pakket is aanwezig in boorprofielen 3 en 5 tussen 6 en 15/10 cm -mv.

Alle boringen worden afgedekt door asfalt (boorprofielen 1,2 en 4) en tegels (boorprofielen 3 en 5).

Het slachtafvalrestant wordt beschouwd als een mogelijke archeologische indicator. Aangezien het een vlezig restant betreft wordt het in de Nieuwe tijd C gedateerd.

3.3 Interpretatie

Het onderste pakket (pakket 1) wordt op grond van de textuur, en de stratigrafische en de landschappelijke ligging geïnterpreteerd als glaciofluviale afzettingen. Pakket 1 is het uitgangsmateriaal waarin zich een bodem heeft kunnen vormen (C-horizont).

Pakket 2 wordt op basis van de losse pakking, de dikte en de aanwezigheid van een slachtafvalrestant geïnterpreteerd als een omgewerkte laag (omwerkte laag in fig. 18). In de laag zijn geen dateerbare artefacten aangetroffen. Het vleesrestant is nagenoeg intact wat doet vermoeden dat het pakket een (sub) recente oorsprong heeft. Het pakket bevindt zich onder een laag asfalt die in 1970 is opgebracht. Daarom wordt het pakket in ieder geval voor 1970 gedateerd. Het is niet uitgesloten dat het de laag gerelateerd is aan Camp d' Utrecht.

Pakket 3 wordt op grond van kleur geïnterpreteerd als een B-horizont. Het betreft een restant van bodemvorming die wijst op een bodem die is ontstaan door eeuwenlange uit- en inspoeling van humus en/of ijzer.

Pakket 4 wordt op grond van de humeuze bijmenging geïnterpreteerd als een A-horizont. In boorprofielen 2 t/m 5 is het pakket omgewerkt. De A-horizont is waarschijnlijk ontstaan in de 19^e eeuw als gevolg van beakking.

Pakket 5 wordt geïnterpreteerd als een omgewerkt pakket (omgewerkte laag 1 in fig. 18). In het pakket komt naast baksteenspikkels en -fragmenten en sintels ook een modern vensterglasfragment voor. Vermoedelijk is het pakket van recente (19^e of 20^e eeuwse) oorsprong.

Pakket 6 betreft recent opgebracht ophogingszand.

4 Conclusie

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

- *Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?*

De beoogde ingreep bestaat uit de bouw van vier woningen, eventueel vier bijgebouwen en de realisatie van een toegangsweg en parkeerplaats. De exacte diepte van de fundering is nog niet bekend, waarschijnlijk zal deze reiken tot 80 cm -mv. Het is op dit moment niet bekend of onder de woningen kelders zullen worden gerealiseerd.

- *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?*

Het plangebied ligt op een sneeuwsmeltwaaier bedekt met dekzand. Hierin hebben zich op basis van de bodemkaart kamppodzolgronden en duinvaaggronden gevormd

- *Is sprake van een natuurlijke (intacte) bodemopbouw of is deze (deels) verstoord? Indien sprake is van verstoringen, wat is de diepte en omvang van de verstoring?*

Mogelijk is ter plaatse van de huidige bebouwing de bodem reeds is verstoord. In boorprofielen 2 t/m 5 is de bovenste 45 tot 80 cm recent omgewerkt. Hieronder ligt een B-horizont die wijst op een deels intacte bodem. In boorprofiel 1 is de bodem tot 250 cm -mv omgewerkt.

- *Zijn in de bovengrond van het plangebied vondstenlagen aanwezig die kunnen worden gerelateerd aan Camp d'Utrecht.*

De omgewerkte laag in boorprofielen 2 t/m 5 bevat modern vensterglas en wordt op basis hiervan geïnterpreteerd als recent (19^e - 20^e eeuw) omgewerkt. Op de kaart van camp d'Utrecht ligt het plangebied in een zone waar geen structuren zijn aangeduid. Daarom worden niet direct sporen en structuren van camp d'Utrecht verwacht. De omgewerkte laag in het plangebied vormt mogelijk wel een weerslag van de activiteiten binnen het kamp.

Boorprofiel 1 is opvallend. Tussen 55 en 100 cm -mv is mogelijk een holte aanwezig en tussen 55 en 250 cm -mv is een slachtafvalrestant aangetroffen. Omdat deze onder een B horizont ligt moet het van enige ouderdom zijn en betreft dit mogelijk een afvalkuil van archeologische waarde (Nieuwe tijd). Wellicht is deze te relateren aan camp d'Utrecht.

- *Zijn er (aanwijzingen voor) overige archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?*

In boorprofielen 2 t/m 5 is een deels intacte bodem aanwezig, hier kunnen sporen uit het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen aanwezig zijn. De top van deze bodem vormt het archeologische niveau en deze bevindt zich onder de basis van de omgewerkte laag. Dit is op 45 cm -mv (12,15 m NAP) in boorprofiel 2, op 60 cm -mv (12,35 m NAP) in boorprofiel 3 en op 80 cm -mv (12,26 en 12,26 m NAP) in boorprofielen 4 en 5. Vuursteenvindplaatsen worden niet verwacht omdat de vondstenlaag (indien aanwezig) zeer waarschijnlijk is omgewerkt. De omgewerkte laag in boorprofiel 1 betreft mogelijk een afvalkuil van archeologische waarde uit de Nieuwe tijd. De top van deze laag (het

archeologisch niveau) ligt op 55 cm-mv (12,06 m NAP).

- *Indien er (mogelijk) archeologische waarden aanwezig zijn:*
 - *Worden deze archeologische waarden verstoord door de voorgenomen bodemingrepen? Zo ja, op welke wijze?*

De potentiële archeologische resten kunnen worden vergraven door de voorgenomen ingreep als deze dieper zijn dan het archeologische niveau.

- *Welke maatregelen kunnen worden genomen om voldoende rekening te houden met deze archeologische waarden?*

Geadviseerd wordt om graafwerkzaamheden dieper dan het archeologisch niveau + een buffer van 20 cm te vermijden. Dit niveau ligt in boorprofiel 1 op 35 cm -mv, in boorprofiel 2 op 25 cm -mv, in boorprofiel 3 op 40 cm -mv en op 60 cm -mv in boorprofielen 4 en 5. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt geadviseerd om nader archeologisch onderzoek uit te voeren op die plaatsen waar het archeologische niveau wordt vergraven.

Aangezien op een gedeelte van het terrein waarop de beoogde woningbouw zal plaatsvinden, nog bebouwing staat voor de uitoefening van het nog in bedrijf zijnde sloop-en aannemingsbedrijf en op het overige deel van het terrein nog machines, containers en voor hergebruik geschikte bouwmaterialen zijn opgeslagen, is het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek niet mogelijk. Daarom wordt aanbevolen dit te doen in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens de sloop en nieuwbouw.

5 Advies

Geadviseerd wordt om graafwerkzaamheden dieper dan het archeologisch niveau (sporenvak + 20 cm buffer) te vermijden. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt geadviseerd om nader archeologisch onderzoek uit te voeren op die plaatsen waar het archeologische niveau wordt vergraven.

Aangezien op een gedeelte van het terrein waarop de beoogde woningbouw zal plaatsvinden, nog bebouwing staat voor de uitoefening van het nog in bedrijf zijnde sloop-en aannemingsbedrijf en op het overige deel van het terrein nog machines, containers en voor hergebruik geschikte bouwmaterialen zijn opgeslagen, is het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek niet mogelijk. Daarom wordt aanbevolen eventueel nader onderzoek te doen in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens de sloop en nieuwbouw.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat toch archeologische resten worden aangetroffen bij de graafwerkzaamheden boven het archeologische niveau. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2016. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zeist.

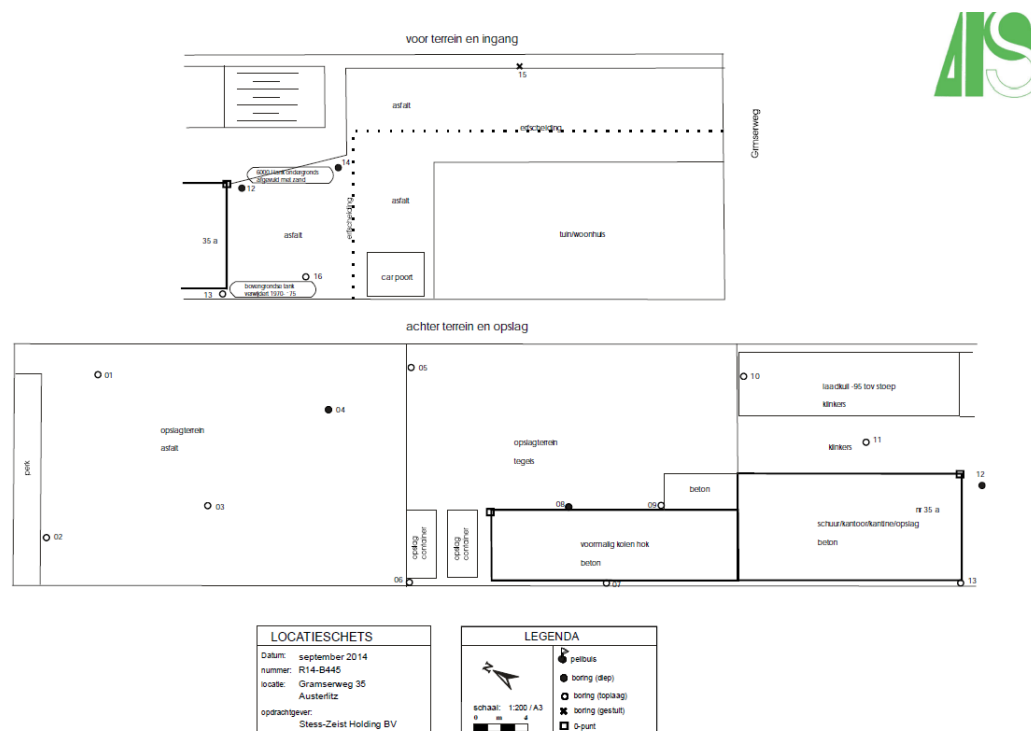
6 Literatuur

- Alterra. 2004. "Geomorfologische Kaart Nederland (GKN) Landsdekkend Digitale Bestand." Wageningen.
- Alterra Wageningen UR. 2012. "BISNederland." Bodemkaart 1 : 50 000.
<http://www.bodemdata.nl/>.
- APS - Milieu B.V. 2014. "Verkennend Bodemonderzoek R14-B445 Gramserweg 35 Austerlitz." R14-B445.
- Bosch, J.H.A. 2008. "Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode Versie 1.1: Op Basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode Versie 5.2." 2008-U-R0881/A. Deltares-Rapport.
- Eimermann, E. 2008. "Austerlitz, Gramserweg/Oude Postweg, Provincie Utrecht Een Inventariserend Veldonderzoek in de Vorm van Proefsleuven." ADC-rapport 1078.
- Gemeente Zeist. 2016. "Beleidskaart Gemeente Zeist."
http://odru.gispubliek.nl/mdzou_basis/client/client.jsp?context=mdzou&guiconfig=mdzou.
- Van Heeringen, R.M., and A. Vissinga. 2016. "Archeologisch Vooronderzoek in Het Oostelijk Deel van Het Camp d'Utrecht, Een Frans Legerkamp Uit de Periode van Het Bataafs Gemenebest in Austerlitz Een Inventariserend Veldonderzoek in de Vorm van Proefsleuven En Verkennende Boringen Tussen Hubertweg 31 En Kamperlinie (Dorpsplan Austerlitz), Gemeente Zeist." Vestigia rapport V1359.
- Kadaster. 1830. "Kadastrale Veldminuten."
<http://www.kadaster.nl/web/artikel/producten/Nettekeningen-18301850.htm>.
- Kadaster, and PDOK. 2014. "AHN2 - WCS Service."
<http://nationaalgeoregister.nl>.
- Mooren, J.R. 2015. "Austerlitz, Franse Kamp. Een Legerkamp Uit de Napoleontische Tijd. Inventariserend Veldonderzoek Door Middel van Proefsleuven." BAAC-rapport A-15.0038.
- de Mulder, E.F.J. 2003. *De Ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhof: Groningen.
- Nederlands Normalisatie Instituut. 1989. *Geotechniek: Classificatie van Onverharde Grondmonsters*. Delft: Nederlands Normalisatie-instituut.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2016. "Archis3 - Rijksdienst Voor Het Cultureel Erfgoed." <https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login>.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, and Data Archiving and Networking Services. "E-Depot Voor de Nederlandse Archeologie."
<http://www.edna.nl>.
- SIKB. 2016. "Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) Versie 4.0."
- Veenstra, M.E. 2014. "Austerlitz, Franse Kamp, Inventariserend Veldonderzoek Door Middel van Proefsleuven (IVO-P)." BAAC-rapport A-13.0248.

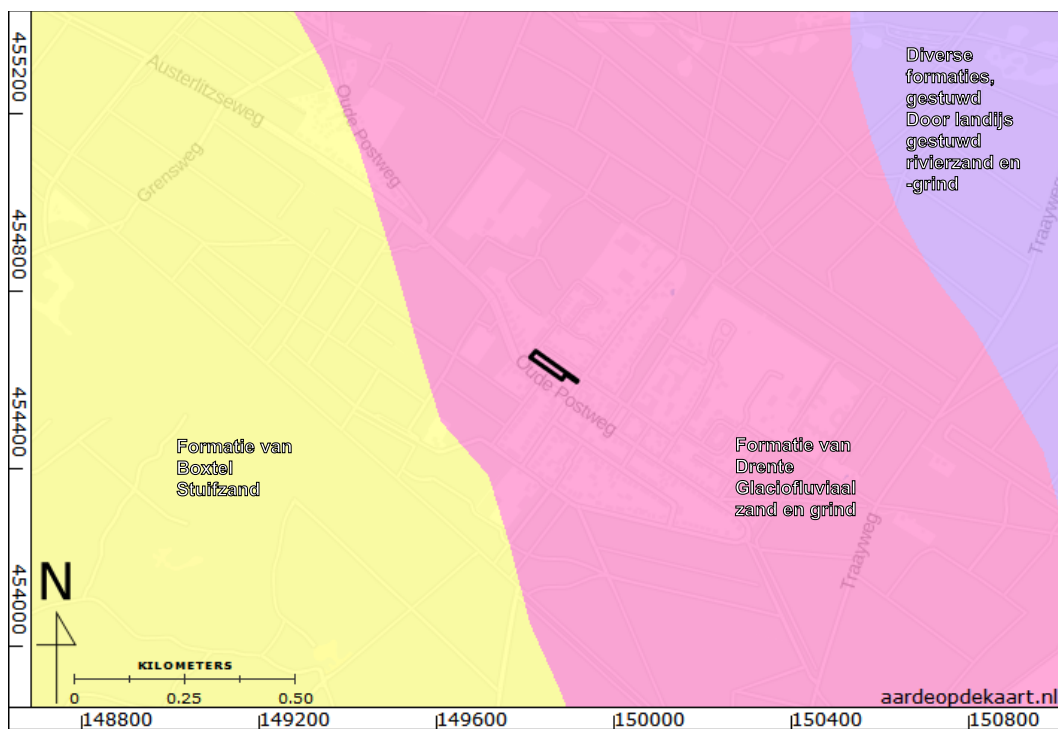
Figuren

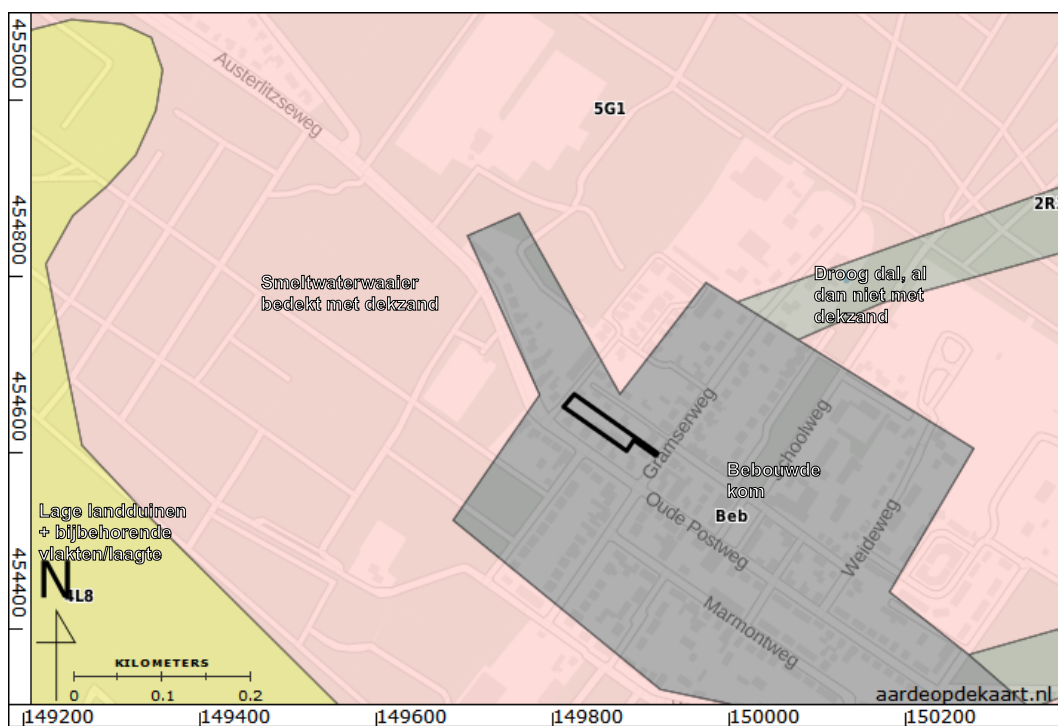
Figuur 3: Luchtfoto.

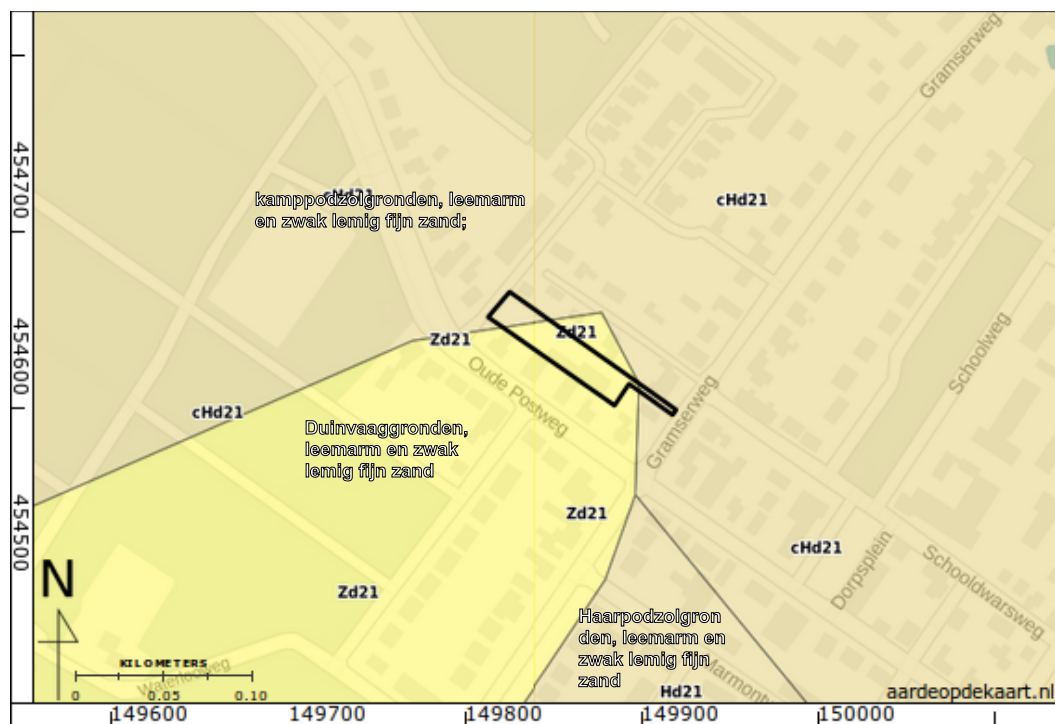
Figuur 4: Locatieschets milieukundig booronderzoek.

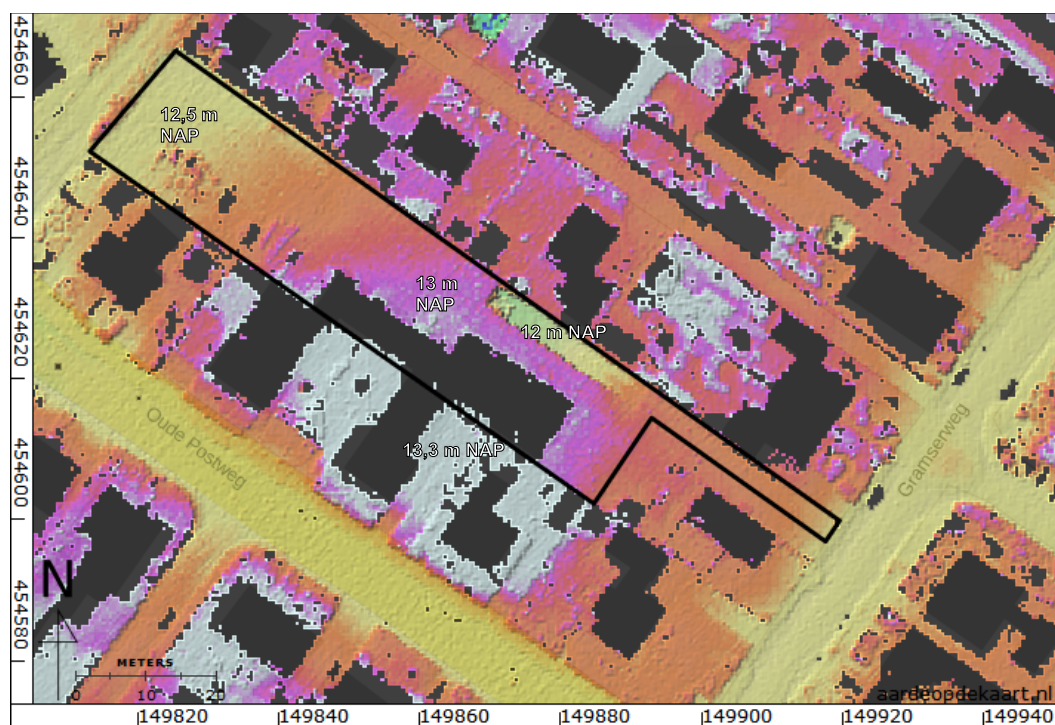
Figuur 5: Geologische overzichtskaart (De Mulder 2003)

Figuur 6: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).

Figuur 7: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012).

Figuur 8: Hoogte-reliëfkaart op basis van AHN2 (Kadaster and PDOK 2014).

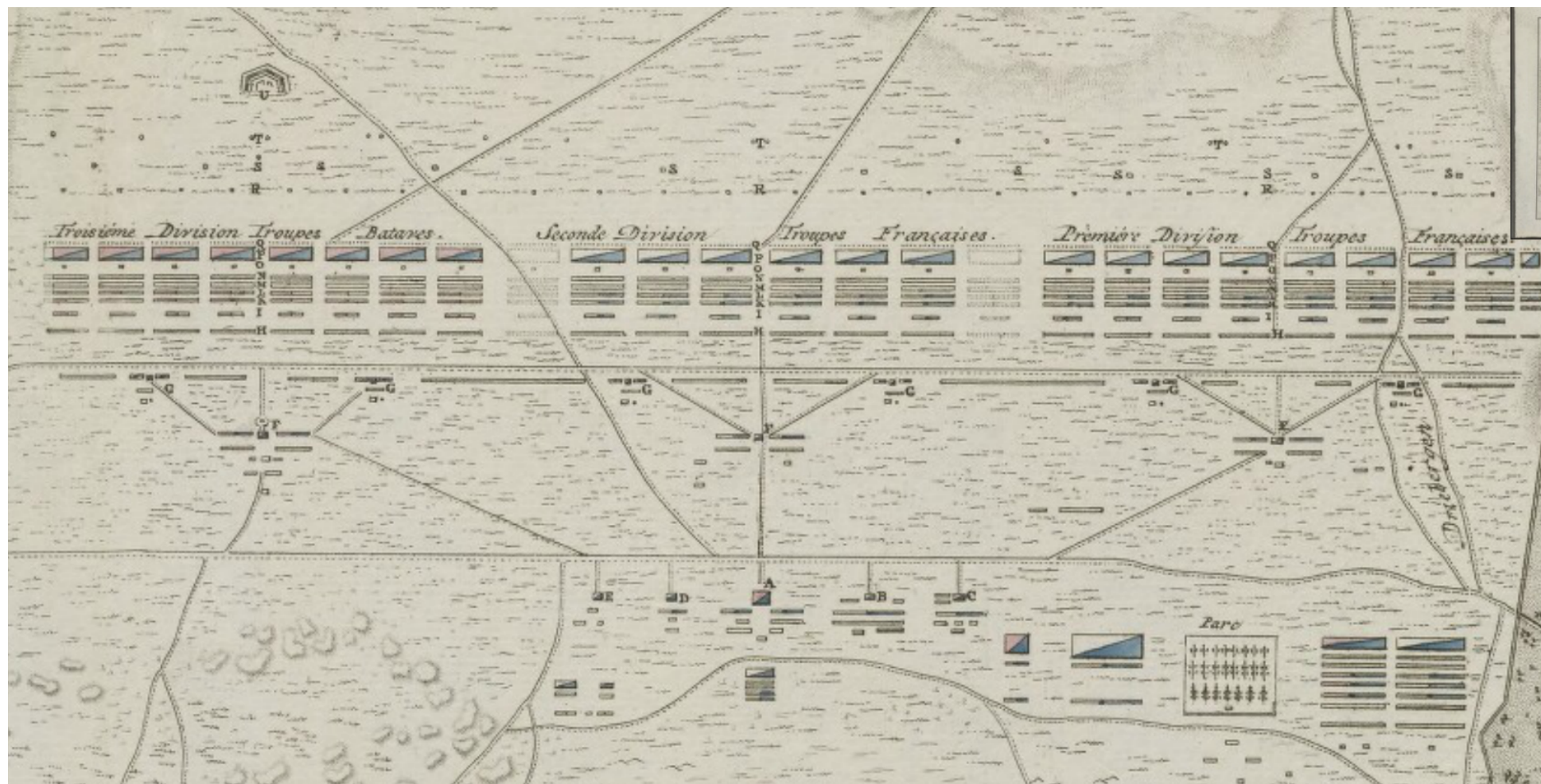
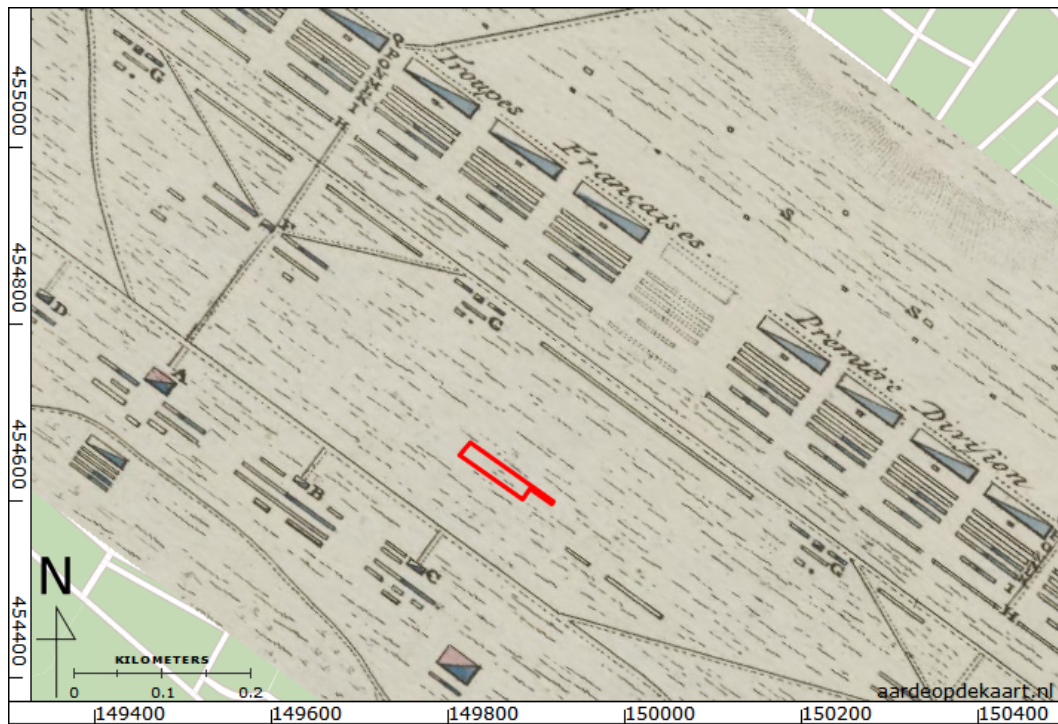
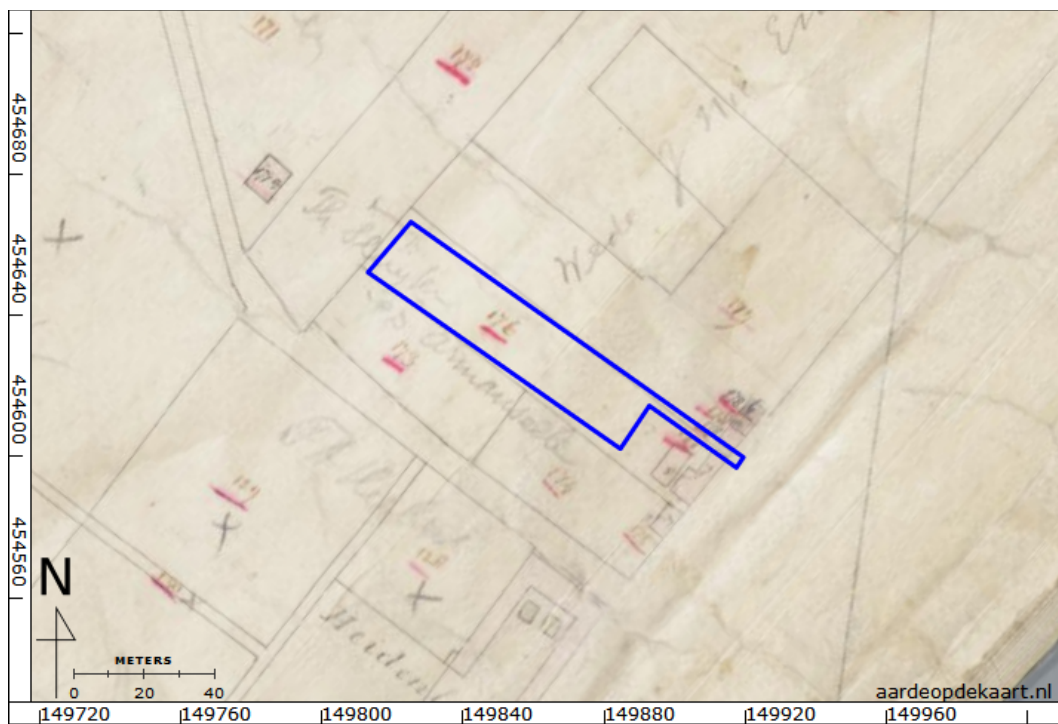

Figure 9: Carte du camp d'Utrecht, commandé par le général en chef Marmont van Gilles Johannes Le Fèvre de Montigny, 1805.

Figuur 10: Uitsnede Carte du camp d'Utrecht, commandé par le général en chef Marmont van Gilles Johannes Le Fèvre de Montigny, 1805. De locatie van het plangebied is weergegeven in rood.

Figuur 11: Kadastrale minuut 1811-1832 (Kadaster 1830).

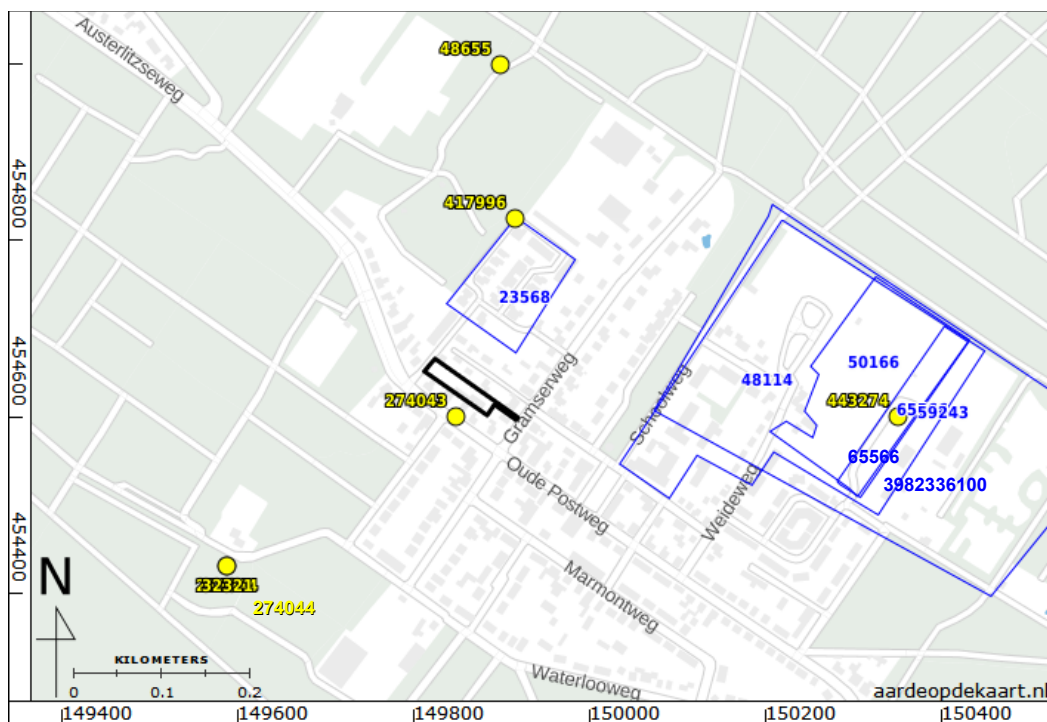
Figuur 12: Bonneblad 1873.

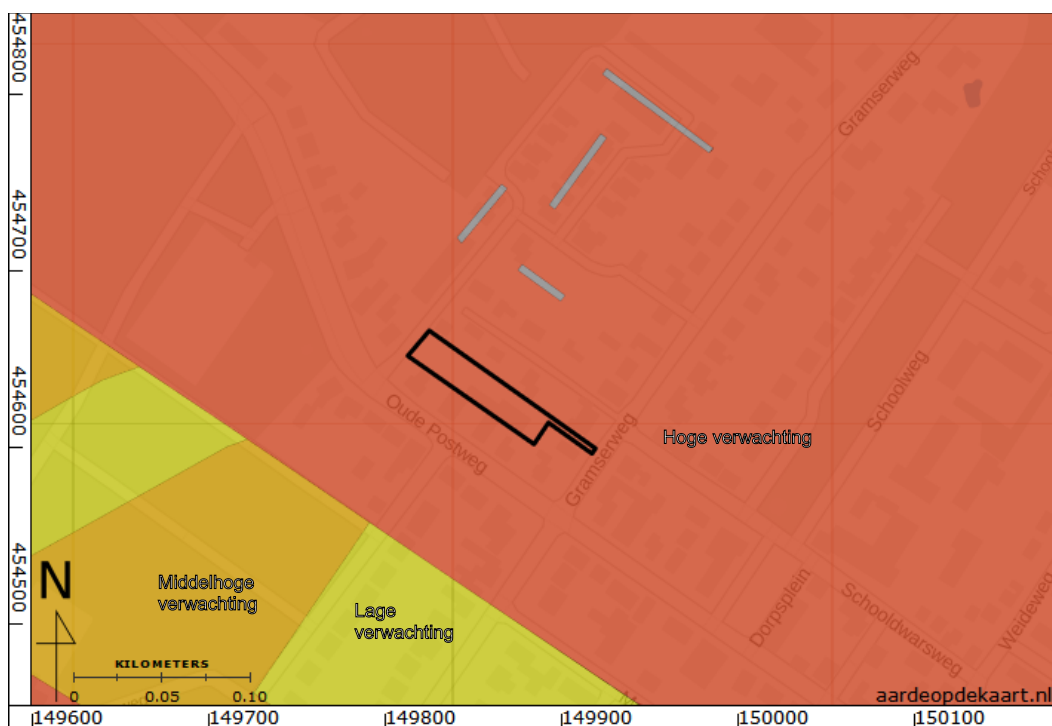
Figuur 13: Bonneblad 1932.

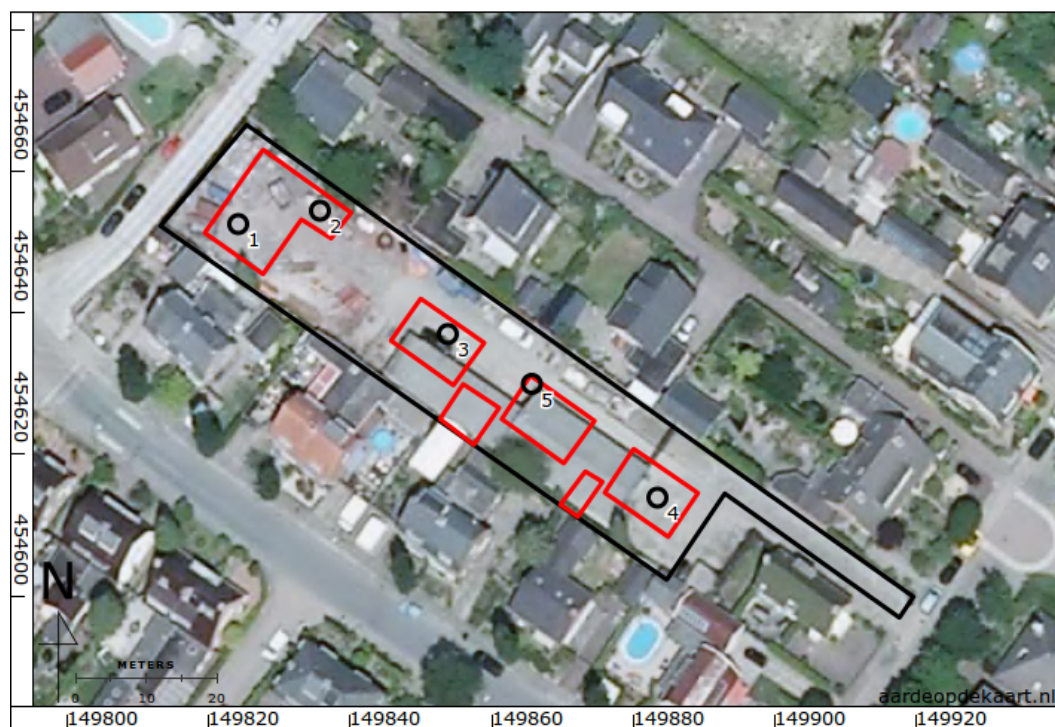
Figuur 14: Topografische kaart 1982.

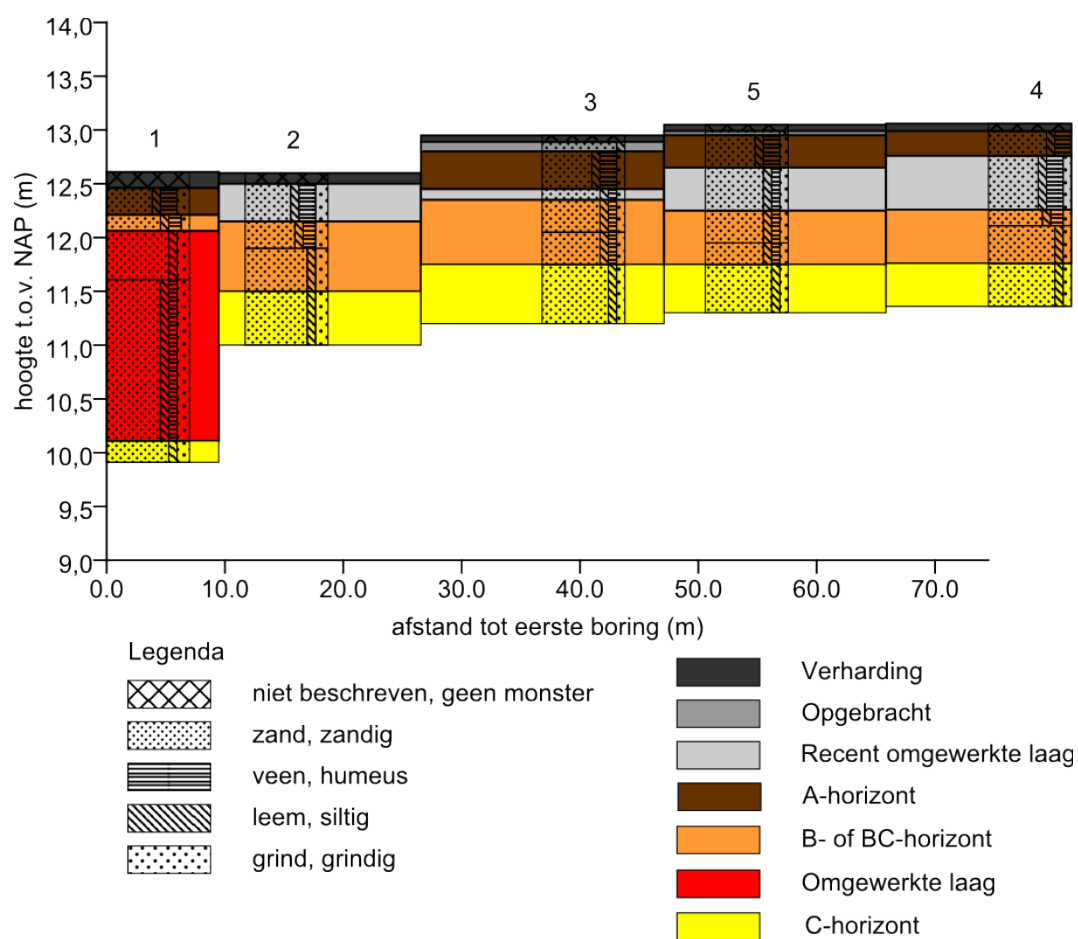
Figuur 15: Waarnemingen (geel) en onderzoeksmeldingen (blauw) in het onderzoeksgebied (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016).

Figuur 16: Beleidskaart gemeente Zeist (Gemeente Zeist 2016)

Figuur 17: Boorpuntenkaart. De nieuwbouw is in rood weergegeven.

Figuur 18: Schematisch profiel.

Figuur 19: Slachtafvalfragment in boorprofiel 1.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

nr.	grens (cm - mv)	grond	bijmenging	mediaan	kleur	antropogene bijmengingen	bodemhorizonten	overig
	boven	onder						
1								
	0	15	asfalt					asfalt
	15	40	zand	sterk humeus; matig grindig; zwak siltig	matig grof	zwart	A-horizont	
	40	55	zand	zwak siltig; zwak grindig; matig humeus	matig grof	bruin	B-horizont	
	55	100	zand	zwak siltig; matig grindig	zeer grof	bruin-grijs		los, boor valt bijna, mogelijk holte; veel bruine vlekken; omgewerkte grond
	100	250	zand	zwak humeus; zwak siltig; matig grindig	zeer grof	bruin-grijs		slachtafval, restant van een kip; omgewerkte grond; spoor grijze vlekken
	250	270	zand	zwak siltig; matig grindig	zeer grof	licht-geel-grijs	C-horizont	
2								
	0	10	asfalt					asfalt
	10	45	zand	zwak siltig; matig grindig; sterk humeus	matig grof	donker-grijs		omgewerkte grond; basis scherp; weinig plantenresten
	45	70	zand	zwak siltig; matig grindig; matig humeus	matig grof	donker-bruin	B-horizont	basis diffuus
	70	110	zand	zwak siltig; matig grindig	matig grof	geel-bruin	BC-horizont	
	110	160	zand	zwak siltig; matig grindig	zeer grof	licht-geel-grijs	C-horizont	
3								
	0	6	asfalt					tegels

nr.	grens (cm - mv)	grond	bijmenging	mediaan	kleur	antropogene bijmengingen	bodemhorizonten	overig	
	boven	onder							
	6	15	zand	zwak siltig	matig grof	licht-geel-grijs		opgebrachte grond	
	15	50	zand	zwak siltig; zwak grindig; sterk humeus	matig grof	zwart	spoor baksteen	A-horizont	baksteenspikkels rood; omgewerkte grond
	50	60	zand	zwak siltig; zwak grindig; zwak humeus	matig grof	donker-grijs-bruin	spoor baksteen		omgewerkte grond; baksteenspikkels rood; veel zandbrokjes; veel gele vlekken; basis scherp
	60	90	zand	zwak siltig; zwak grindig; zwak humeus	zeer grof	donker-bruin		B-horizont	basis diffuus
	90	120	zand	zwak siltig; zwak grindig; zwak humeus	zeer grof	grijs-bruin		BC-horizont	basis diffuus
	120	175	zand	zwak siltig; zwak grindig	zeer grof	licht-geel-grijs		C-horizont	
4									
	0	7	asfalt						asfalt
	7	30	zand	sterk humeus; zwak siltig	zeer grof	zwart	weinig baksteen	A-horizont	weinig bruine vlekken; weinig zandbrokjes; omgewerkte grond
	30	80	zand	sterk humeus; zwak siltig; zwak grindig	matig grof	donker-grijs	spoor baksteen; spoor houtskoolbrokken		zeer losse pakking; basis scherp
	80	95	zand	zwak siltig; zwak grindig; matig humeus	zeer grof	donker-bruin		B-horizont	
	95	130	zand	zwak siltig; zwak grindig	zeer grof	bruin		BC-horizont	veel bruine vlekken; veel gele vlekken
	130	170	zand	zwak siltig; zwak grindig	matig grof	licht-geel-grijs		C-horizont	
5									
	0	6	asfalt						tegels
	6	10	zand	zwak siltig	matig grof	licht-geel-grijs			opgebrachte grond
	10	40	zand	sterk humeus; zwak	matig grof	zwart	spoor baksteen; spoor	A-horizont	baksteenspikkels rood, baksteen

nr.	grens (cm - mv)	grond	bijmenging	mediaan	kleur	antropogene bijmengingen	bodemhorizonten	overig
	boven	onder						
			grindig; zwak siltig			slakken / sintels		fragment 2cm
40	80	zand	zwak humeus; zwak siltig; zwak grindig	matig grof	donker-grijs-bruin	spoor baksteen		mogelijk cultuurlaag, maar klein fragment glas vlak 1mm dik, 5mm lang; omgewerkte grond; basis scherp
80	110	zand	zwak humeus; zwak siltig; zwak grindig	zeer grof	donker-bruin		B-horizont	spoor bruine vlekken
110	130	zand	zwak humeus; zwak siltig; zwak grindig	zeer grof	grijs-bruin		BC-horizont	
130	175	zand	zwak siltig; zwak grindig	matig grof	licht-geel-grijs		C-horizont	

Coördinaten van de boringen

nr.	X (m RD)	Y (m RD)	Z (cm NAP)
1	149824	454653	1261
2	149836	454654	1260
3	149854	454637	1295
4	149884	454614	1306
5	149866	454630	1305